

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Julian Azkarraga Fuldain

*Elgeta,
Gipuzkoa
(1928)*

Aurkibidea

Biografia

Angiozar auzoko Galarraga baserrian jaio zen. Bera jaio baino hilabete batzuk lehenago Angiozar auzoa Elgetatik Bergarara pasa zen eta, beraz, bera jaio zenerako Bergaran zegoen baserria. Baina beti Elgetarako joera izan zuten, hurbiltasunagatik. Ama zuen Galarragakoa bertakoa eta aita, berriz, Elorrioko Pulla baserrikoa zuen. Gerra sasoian Elorrion alde egin zuten eta aitaren lehengusu baten etxean egon ziren zazpi hilabetez. Azkeneko hilabetea Mendraka auzoko baserri batean pasa zuten, Elorrio bonbardatzen ari zirelako. Etxera itzuli zirenean baserria apurtuta aurkitu zuten. 16-17 urterekin Eibarrera joan zen ofizioa ikastera. Txomoneko lantegian egin zituen hasierako 8-9 urte. Handik Txontako Otxandiano-Etxebarria lantegira joan zen. Han beste 4-5 urte pasa ostean ALFAra joan zen lanera. Mikrofusioan lan egin zuen erretiroa hartu arte.

Zintak

ELG-078

- **Proiektua:** Eibarko ondare industrial
- **Elkarrizketatzailea(k):** Agirrebeña, Aintzane - Bernabe, Ainhoa
- **Data:** 2017-02-15
- **Iraupena:** 77 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Gisasola, Jaione

Pasarteak

1. Julian Galarra baserrian jaio

- **Erref:** ELG-078/002
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:01:06. **Bukatu:** 00:02:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Julian Azkarraga ama eta aitonaren abizenen bila dabil. Galarraga baserrian jaio zen. Julian jaio aurretik, baserria dagoen auzoa Elgeta izatetik Angiozar izatera pasa zen. Elkarriketa garaian, ordea, Bergarako auzo bat da.

2. Angiozarren banaketa

- **Erref:** ELG-078/003
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:02:46. **Bukatu:** 00:04:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozar Bergarako auzo izan aurretik Elgetako zati handi bat izan zen. Julianek mugarriak non zeuden azaltzen du. Banaketa Eibarrekin lotzeko bidea egiteko sorturiko eztabaidagatik izan omen zela azaltzen du.

3. Galarraga baserria Angiozar auzoan

- **Erref:** ELG-078/004
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:04:37. **Bukatu:** 00:05:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

<p>Bere jaiotetxea (Galarraga baserria) eta emaztearena (Arrota) non dauden azaltzen du. Hamaika-hamabi baserri ziren inguruan Julian gaztea zenean. Gaur egun batzuk erorita daudela dio. </p>

4. Andresa Iriondoren istorioa

- **Erref:** ELG-078/006
- **Iraupena:** 0:04:02. **Hasi:** 00:06:18. **Bukatu:** 00:10:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Andresa Iriondo auzokidea Gerra Zibilean nola hil zen kontatzen du Julianek. Umea zela, gutxitan ikusi izan zituen Andresaren seme-alabak, kanpora joan baitziren lanera.

5. Frontea etxe albora

- **Erref:** ELG-078/007
- **Iraupena:** 0:03:53. **Hasi:** 00:10:20. **Bukatu:** 00:14:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Julianek zortzi-bederatzi urte zituela, frontea nola ezarri zen gogoratzen du. Etxean sartu eta Bilbora zihoazela esaten zuten soldaduek. Etxean ezkutuan zeudela, kanpoan entzuten zituzten laguntza eske. Elorriora ihes joan behar izan zuten eta zazpi hilabete pasa zituzten bertan.

6. Elorrion frontea pasa arte

- **Erref:** ELG-078/008
- **Iraupena:** 0:02:31. **Hasi:** 00:14:13. **Bukatu:** 00:16:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Frontetik etxera itzuli zirenean, etxea nahiko kaskartuta zegoela oroitzen du Julianek. Elorrion zeudela, baserrira joan eta artoa biltzen jarraitu zuten, negu ona egin zuen-eta. Bildutako artoari esker, taloak egin eta ez zuten goserik pasatzen. Elorrion zeudela, bizimodua ateratzeko aitzak lan batzuk egiten zituen batzuetan eta amak galtzak egiten zizkien soldaduei.

7. Bonbetatik ihes

- **Erref:** ELG-078/009
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:16:44. **Bukatu:** 00:17:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Elorrion bonbardaketak hasi zirenean, Mendraka auzora joan ziren baserri batera. 33 pertsona egon ziren baserri hartan azken hilabetean etxera itzuli aurretik. Bonbak erortzen ere ikusi zituen Julianek.

8. Eibarrera lanera

- **Erref:** ELG-078/010
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:17:45. **Bukatu:** 00:18:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

Hamasei-hamazazpi urte zituela, Eibarrera joan zen lanera Julian. Ofizioa ikasten pasa zituen lehengo urteak Bidebarrieta kalean zegoen lantegi batean, eta Txontan praktikak egiten ibili zen. Ondoren, Alfara joan zen lanera.

9. Milizianoak bizkaitarrak eta asturiarrak

- **Erref:** ELG-078/012
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:19:28. **Bukatu:** 00:21:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Milizianoak Bizkaia inguruko herrietakoak ziren asko, eta Asturiaseko jendea ere bazegoela esaten zuten. Auzoko gazteak frontean egon zirela gogoratzen du, Teruelen ere ibili omen ziren.

10. Intxortan balak biltzen

- **Erref:** ELG-078/013
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:21:03. **Bukatu:** 00:21:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

<p>Elorriotik baserrira joaten zenean, bonba zuloak eta hildakoak ikusten zituen bide alboetan. Anaiarekin balak biltzen ibiltzen zen eta ondoren amak traperoari saltzen zizkion.</p>

11. Hildakoa lurpean

- **Erref:** ELG-078/014
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:21:58. **Bukatu:** 00:22:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak

Laburpena:

<p>Julian anaiarekin abereak zaintzen zegoela, korrea bat lurpean ikusi eta, aitzurrarekin atera nahian, hildako bat zela konturatu eta berriro estalita bertan utzi zuten, beldurtuta.</p>

12. Baserrira itzulera

- **Erref:** ELG-078/016
- **Iraupena:** 0:00:32. **Hasi:** 00:23:34. **Bukatu:** 00:24:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

<p>Elorriotik fronteak urrundu eta gero, etxera itzuli ziren, baserrira. Hau, osorik egon arren, oso egoera txarrean zegoen. Zazpi hilabete pasa zituzten kanpoan eta itzultakoan teiatuaren konponketa lanak hasi zituzten.</p>

13. Bonbardaketetan trenen tuneletan

- **Erref:** ELG-078/018
- **Iraupena:** 0:02:59. **Hasi:** 00:25:20. **Bukatu:** 00:28:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Elorrion bizi izan zen denboran, trenen tunelean ezkutatzen ziren bonbardaketak hasten zirenean. Egun osoa pasatzen zuten bertan. Bonbak botatzeaz gain, Bergaratik kanoikadak ere botatzen zituzten Intxortara, eta asmatzen ez zutenean, kanoikadak Elorrira erortzen zirela gogoratzen du Julianek.

14. Gerraostean bonbek eztanda

- **Erref:** ELG-078/019
- **Iraupena:** 0:02:46. **Hasi:** 00:28:19. **Bukatu:** 00:31:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian

Laburpena:

<p>Julianen lagun bi gerra ondoren hil ziren, bonba batek eskuetan eztanda egin zien eta. Ume asko ibiltzen ziren saltzeko materialak biltzen, nahiz eta oso arriskutsua izan. Galarraga baserri alboan geratutako bonbak aprobetxatu nahian zebilen trapero bati bonba batek eztanda egin eta laguntza bila baserrira joan zitzauela gogoratzen du.</p>

15. Aita Afrikan soldadutzan

- **Erref:** ELG-078/020
- **Iraupena:** 0:03:50. **Hasi:** 00:31:05. **Bukatu:** 00:34:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

<p>Julianen aita Afrikan ibili zen gerran. Melillan egin zuen soldadutza hiru urtez. Gerratik itzuli eta baserrira bueltatu zenean, ez zituen etxeokak bertan aurkitu. Idazten eta irakurtzen ez zekienez, ez zuen familia Angiozarrera joana zela jakin. Aitak beltzen eta marokoarren inguruan nola hitz egiten zuen gogoratzen du Julianek.</p>

16. Lau osaba Amerikan

- **Erref:** ELG-078/021
- **Iraupena:** 0:02:25. **Hasi:** 00:34:55. **Bukatu:** 00:37:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Kanpora lanera

Laburpena:

ulianen ama Galarraga baserrikoa zen. Aita bertara ezkondu eta haren lau anai Amerikara joan ziren, Buenos Aires ingurura. Bisitan etorri ziren hiru, baina beraiek ere bisitan egon izan zirela kontatzen du.

17. Alfán egindako lana

- **Erref:** ELG-078/022
- **Iraupena:** 0:03:07. **Hasi:** 00:37:20. **Bukatu:** 00:40:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

<p>Alfán mikrofusioan egiten zuen lan. Zorte handia izan zuela dio. Piezak egiteko argizariarekin moldeak nola egiten ziren azaltzen du. Piezak mekanizatu, limatu eta bertan bukatzen zituzten. Tornua eta fresatzailea erabiltzen zituzten gehienbat.</p>

18. Lanean giro ona

- **Erref:** ELG-078/024
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:41:35. **Bukatu:** 00:43:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

<p>Goizean zortzietan sartzen zen lanera Alfán. Lehenago joan eta bertan hitz egiten egoten ziren ordua iristeko zain. Hamabiak arte lan egin eta arratsaldean ordu bata eta erdietatik seiak edo sei eta erdiak arte egoten ziren. Lankideen artean harreman ona izaten zutela kontatzen du Julianek.</p>

19. Lanean 62 urte bete arte

- **Erref:** ELG-078/027
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:46:35. **Bukatu:** 00:48:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:

<p>Lanean giro ona izaten zuten. Arazorik ez zuela izan dio; afariak ere egiten zituzten langileen artean. Lana jaisten hasi eta 62 urterekin jubilatu zuten Julian. Lantegiko lana gogorra dela dio eta ikusmena ere galtzen hasitakoan lana ez zela erraza.</p>

20. Mikrofusioan pieza txikiekin lanean

- **Erref:** ELG-078/028
- **Iraupena:** 0:02:23. **Hasi:** 00:48:02. **Bukatu:** 00:50:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak

Laburpena:

<p>Pieza txikiak lantzen zituen Julianek, dezimotan neurtzen zituzten hauek. Lan garbia eta ona izan arren, ikusmenerako txarra zela dio. Egunean "kokila"ren arabera pieza gehiago edo gutxiago egiten zituzten. Lana nola egiten zuen azaltzen du.</p>

21. Pieza handietatik txikietara

- **Erref:** ELG-078/029
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 00:50:25. **Bukatu:** 00:51:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

Alfan sartu aurretik trokelak eta pieza handiagoekin ibiltzen zen. Alfan sartu zenean pieza txikiekin hastea kostatu zitzaion.

22. Piezak edozertarako

- **Erref:** ELG-078/031
- **Iraupena:** 0:00:33. **Hasi:** 00:52:01. **Bukatu:** 00:52:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

Eskopetentzat, josteko makinentzat eta beste gauza askorentzat egiten zituzten piezak Alfako Mikrofusioan. Santanderren beste Mikrofusio bat sortu eta merkeagoak zirelako-edo Alfari lan asko kendu ziola dio Julianek.

23. Alfari berrikuntza gutxi

- **Erref:** ELG-078/032
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:52:34. **Bukatu:** 00:53:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

Alfari sartu zenetik makinak modernizatzeko dirurik ez zuten erabiltzen. Julianek entzun izan du Alfa horregatik galdu zela. Armeria eskolako ikasleek lan egiteko makina berri bat jarri zuten, elektrodoekin funtzionatzen zuena.

24. Txontako tailerrak

- **Erref:** ELG-078/034
- **Iraupena:** 0:04:33. **Hasi:** 00:54:05. **Bukatu:** 00:58:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Gipuzkoako lantegiak

Laburpena:

Txontan zeuden tailerretan zer egiten zen azaltzen du Julianek. Enpresa garrantzitsuak pasa ziren bertatik, Solac adibidez.

25. Tailerreko gorabeherak

- **Erref:** ELG-078/035
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:58:38. **Bukatu:** 01:00:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Gipuzkoako lantegiak

Laburpena:

Otxandiano-Etxeberria tailerrean mekanikan trokelak egiten lan egiten zuen. Tailerrean gertaturiko gorabeherak kontatzen ditu Julianek.

26. Tailerrak edonon

- **Erref:** ELG-078/036
- **Iraupena:** 0:05:08. **Hasi:** 01:00:22. **Bukatu:** 01:05:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Gipuzkoako lantegiak

Laburpena:

Eibarren tailer txiki ugari egoten ziren. Edonon egiten zuten lan. Julian askotan joan izan zen Alfatik irten ondoren pezeta batzuk irabaztera. Lantegiko kide batzuk beraien kabuz ere saiatu ziren tailer txiki bat sortzen, baina lan gehiegi zela kontatzen du Julianek.

27. Alfara izen handia zuelako

- **Erref:** ELG-078/037
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 01:05:30. **Bukatu:** 01:07:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Gipuzkoako lantegiak

Laburpena:

Alfako langileek fama handia zutelako joan zen Otxandianotik Alfara lanera. Nagusiak egindako errieta gogoratzen du Julianek.

28. Soldaten gora-beherak

- **Erref:** ELG-078/038
- **Iraupena:** 0:04:18. **Hasi:** 01:07:10. **Bukatu:** 01:11:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Gipuzkoako lantegiak

Laburpena:

Tailer berrira lanera joan eta lehenengo egunak nolakoak izan ziren azaltzen du. Soldata Alfakoa baino askoz handiagoa zen eta diru horrekin apopilo nola bizi zen kontatzen du.

29. Emagina etxean apopilo

- **Erref:** ELG-078/039
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 01:11:28. **Bukatu:** 01:14:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>1956an ezkondu eta etxea amaitu arte zain egon ziren bertan bizi ahal izateko. Amaetxea ("maternidadia") bertan zuten, etxe azpian. Emagina etxean izan zuten apopilo; Leondik etorria zen eta etxe azpiko amaetxean lan egiten zuen.</p>

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com